

**DIAGNOZA SŁUŻĄCA
WYZNACZENIU OBSZARU
ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU
REWITALIZACJI
W GMINIE BRZESKO**

Brzesko, grudzień 2021

Spis treści

Metodologia i przebieg delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	3
KROK 1. Wybór jednostek do analizy.....	4
KROK 2. Analiza danych w sferze społecznej.	6
KROK 3. Analiza danych w pozostałych sferach.....	10
KROK 4. Analiza wskaźnikowa - budowa wskaźnika syntetycznego	14
KROK 6. Wyniki badań ankietowych z mieszkańcami	23
KROK 8. Warsztat strategiczny	26
<i>Osiedle Stare Miasto</i>	26
<i>Osiedle Okocimskie</i>	27
<i>Osiedle Słotwina</i>	28
<i>Bucze</i>	29
<i>Okocim</i>	30
<i>Jasień</i>	30
KROK 8. Wizja lokalna i wywiady z ekspertami	32
KROK 10. Wyznaczenie obszaru rewitalizacji.....	39

Metodologia i przebieg delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji zastosowano metodologię uwzględniającą lokalne uwarunkowania i specyfikę gminy. Metodologia ta została oparta na wytycznych zawartych w Ustawie z dn. 9 października 2015 roku o Rewitalizacji (z późn. zm.) oraz Wytycznych Ministerstwa Rozwoju z dn. 2 sierpnia 2016 r. w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020. Zakładała ona wykorzystanie weryfikowalnych mierników, służących analizie wewnętrznego zróżnicowania gminy w sferze społecznej, technicznej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i gospodarczej oraz różnorodnych metod i technik badawczych, pozwalających na włączenie w proces przygotowania dokumentu jak najszerszego grona odbiorców.

Proces wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji opierał się na zastosowaniu różnych metod i technik badawczych począwszy od analizy statystycznej na działaniach partycypacyjnych kończąc, w tym:

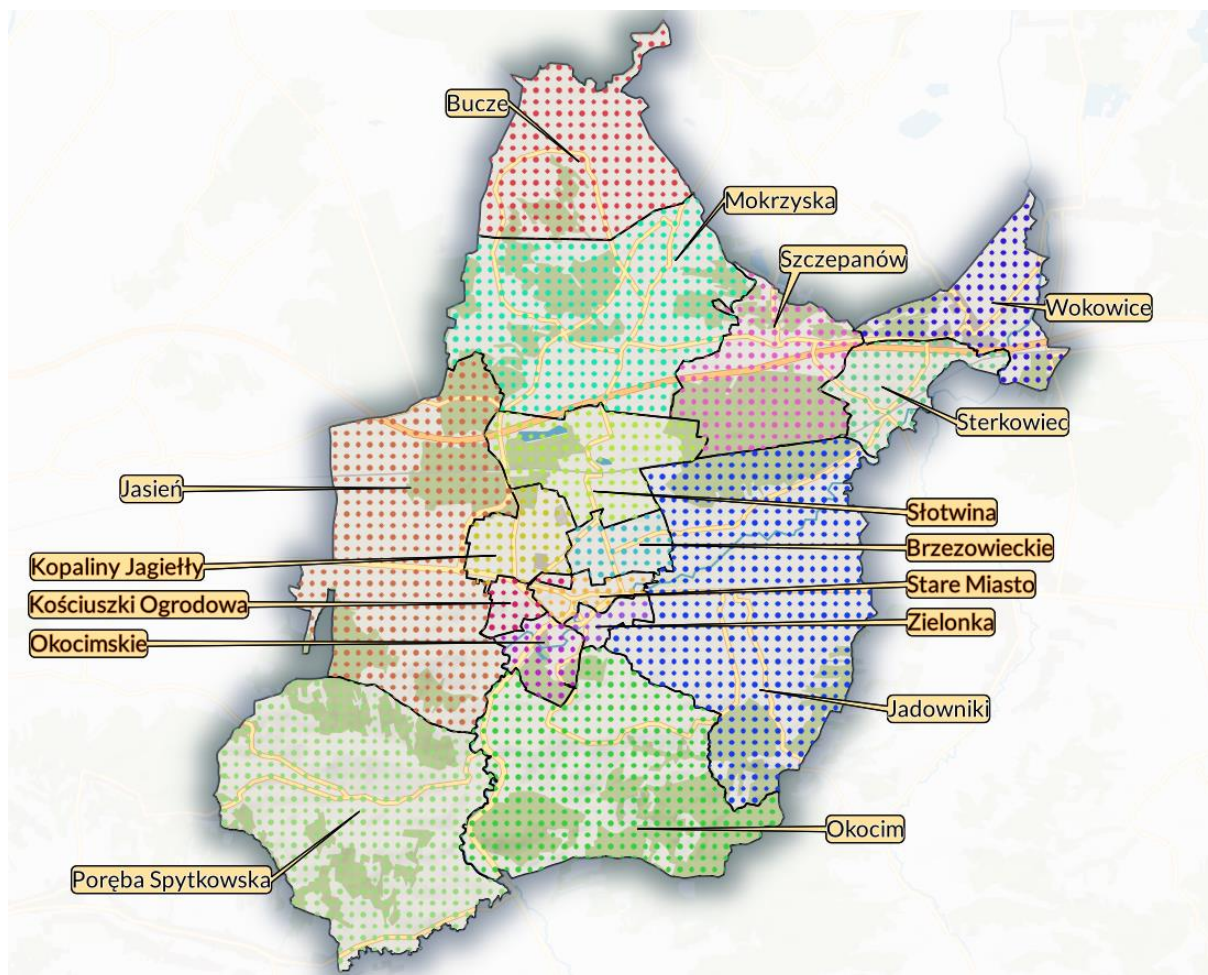
- Analiza wskaźnikowa gminy w podziale na jednostki referencyjne (osiedla i sołectwa) w sferze społecznej, technicznej, środowiskowej, gospodarczej i przestrzenno-funkcjonalnej;
- Badania ankietowe z mieszkańcami gminy Brzesko;
- Spotkanie warsztatowe z lokalnymi ekspertami;
- Wizja lokalna;
- Indywidualne wywiady pogłębione (IDI) z ekspertami;

W efekcie wskazanych działań wyznaczony został obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji.

KROK 1. Wybór jednostek do analizy

Proces delimitacji rozpoczął się od wskazania jednostek referencyjnych, według których zostanie przeprowadzona diagnoza. Zdecydowano się posłużyć podziałem administracyjnym gminy, a zatem część miejska została podzielona na osiedla, natomiast część wiejska gminy na sołectwa.

RYSUNEK 1. MAPA JEDNOSTEK (OSIEDLI I DZIELNIC) GMINY BRZESKO.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Brzesku.

Tabela 1. Jednostki referencyjne w gminie Brzesko przyjęte do delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Lp.	Rodzaj obszaru	Nazwa jednostki	Liczba ludności i udział w ogóle ludności gminy (koniec 2020 r.) [%]		Powierzchnia [km ²] i udział w ogóle powierzchni gminy [%]	
			Ludność	Udział	Powierzchnia	Udział
1	miejski	Brzezowieckie	3559	10,0%	1,53	1%
2	miejski	Kopaliny Jagiełły	3983	11,2%	2,12	2%
3	miejski	Kościuszki Ogrodowa	2753	7,7%	0,77	1%
4	miejski	Okocimskie	1168	3,3%	1,39	1%
5	miejski	Słotwina	1824	5,1%	4,55	4%
6	miejski	Stare Miasto	1981	5,6%	0,91	1%
7	miejski	Zielonka	888	2,5%	0,64	1%
8	wiejski	Bucze	1370	3,9%	7,24	7%
9	wiejski	Jadowniki	4964	14,0%	16,88	16%
10	wiejski	Jasień	3244	9,1%	13,92	14%
11	wiejski	Mokrzyska	3278	9,2%	12,30	12%
12	wiejski	Okocim	1910	5,4%	12,85	13%
13	wiejski	Poręba Spytkowska	2131	6,0%	14,85	14%
14	wiejski	Sterkowiec	946	2,7%	2,76	3%
15	wiejski	Szczepanów	1022	2,9%	5,87	6%
16	wiejski	Wokowice	508	1,4%	4,08	4%
GMINA BRZESKO			35 529		102,66	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Brzesku.

KROK 2. Analiza danych w sferze społecznej.

Analiza danych w sferze społecznej jest jednym z kluczowych elementów diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Opracowując analizę występowania problemów społecznych w jednostkach gminy Brzesko wybrano wskaźniki, które mogą obrazować szereg zróżnicowanych problemów społecznych, o których mówi Ustawa o Rewitalizacji.

Problemy, których dotknięto to: starzenie się społeczeństwa, problemy demograficzne, ubóstwo, bezrobocie, niski poziom aktywności społecznej, przestępczość, osoby ze szczególnymi potrzebami, niski poziom edukacji i kapitału społecznego, a także uczestnictwo w życiu społecznym. Łącznie w analizie wykorzystano dziewiętnaście różnego rodzaju wskaźników, które przedstawiono w tabeli poniżej.

Do opracowania wskaźników zastosowanych do analizy wykorzystano dane pochodzące m.in. z Urzędu Gminy Brzesko i jednostek organizacyjnych, tj. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, szkół podstawowych, a także Posterunku Policji, Powiatowego Urzędu Pracy i dostępne statystyki publiczne. Z uwagi na fakt, iż proces rewitalizacji ma służyć przede wszystkim wyprowadzeniu ze stanu kryzysowego, to właśnie kwestie społeczne miały kluczowe znaczenie dla wyznaczenia obszaru, na którym będzie przeprowadzona rewitalizacja.

W tabeli poniżej zestawiono wszystkie wykorzystane wskaźniki.

TABELA 2. WYKAZ WSKAŹNIKÓW DO SFERY SPOŁECZNEJ

L.p.	Nazwa wskaźnika	Problem
1.	Odsetek osób w wieku 60+.	Problemy / wyzwania demograficzne
2.	Saldo migracji na 1000 mieszkańców.	Problemy / wyzwania demograficzne
3.	Saldo ruchu naturalnego na 1000 mieszkańców.	Problemy / wyzwania demograficzne
4.	Odsetek osób bezrobotnych.	Bezrobocie
5.	Zmiana liczby osób bezrobotnych w latach 2016 – 2020.	Bezrobocie
6.	Liczba przypadków rozpatrywanych przez Komisję Alkoholową na 100 mieszkańców.	Uzależnienia
7.	Odsetek osób, którym przyznano świadczenia pieniężne środowiskowej pomocy społecznej.	Ubóstwo
8.	Odsetek osób korzystających z MOPS z tytułu niepełnosprawności.	Wysoka liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami
9.	Liczba wydanych niebieskich kart na 100 mieszkańców.	Przemoc w rodzinie
10.	Liczba popełnionych wykroczeń, przestępstw na 100 mieszkańców.	Przestępczość
11.	Liczba interwencji służb porządku publicznego na 100 mieszkańców.	Przestępczość
12.	Liczba zdarzeń niszczenia mienia prywatnego i publicznego na 100 mieszkańców.	Przestępczość

13.	Odsetek czytelników biblioteki.	Niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym
14.	Frekwencja w wyborach samorządowych w roku 2018.	Niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym
15.	Średni wyniki egzaminów VIII-klasisty (j. polski, matematyka i j. angielski- średnia).	Niski poziom edukacji lub kapitału społecznego
16.	Liczba uczniów z problemami na 100 uczniów ogółem.	Wysoka liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami
17.	Odsetek dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkołach podstawowych.	Wysoka liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami
18.	Stypendia burmistrza 2020 w przeliczeniu na liczbę osób w wieku 0-18 lat.	Niski poziom edukacji lub kapitału społecznego
19.	Przyznane nagrody wyróżnienia sportowe dla dzieci w przeliczeniu na liczbę osób w wieku 0-18 lat.	Niski poziom edukacji lub kapitału społecznego

Źródło: opracowanie własne

TABELA 3. WSKAŹNIKI W SFERZE SPOŁECZNEJ W PODZIALE NA JEDNOSTKI ANALIZY (DZIELNICE I SOŁECTWA)

Jednostka analizy	Odsetek osób w wieku 60+	Saldo migracji na 1000 mieszkańców	Saldo Ruchu Naturalnego na 1000 mieszkańców	Odsetek bezrobotnych	Zmiana liczby osób bezrobotnych w latach 2016 - 2020	Liczba przypadków rozpatrywanych przez Komisję Alkoholową na 100 mieszkańców	% MOPS Liczba osób , którym przyznano świadczenia pieniężne środowiskowej pomocy społecznej	Odsetek osób korzystających z MOPS z tytułu niepełnosprawności
Brzezowieckie	24,3%	-13,2	-3,4	2,5%	-32,3%	0,14	0,5%	0,4%
Kopaliny Jagiełły	26,8%	1,0	2,5	2,0%	-27,0%	0,08	0,6%	0,5%
Kościuszki Ogrodowa	26,9%	-7,3	-10,5	2,7%	-33,6%	0,07	1,5%	0,5%
Okocimskie	27,2%	-0,9	-2,6	3,5%	-19,6%	0,60	4,7%	1,7%
Słotwina	19,5%	-2,2	-4,9	2,5%	-20,7%	0,11	0,5%	0,2%
Stare Miasto	27,4%	-15,6	-12,1	4,0%	-17,5%	0,20	3,1%	1,7%
Zielonka	25,1%	5,6	1,1	2,6%	-28,1%	0,11	2,5%	1,9%
Bucze	16,1%	-3,6	-10,2	2,2%	-51,6%	0,00	1,5%	1,1%
Jadowniki	20,5%	-5,4	0,8	2,1%	-36,5%	0,12	0,7%	0,5%
Jasień	17,8%	5,9	0,6	2,2%	-29,4%	0,09	1,0%	0,9%
Mokrzyska	16,9%	2,1	3,1	2,5%	-24,8%	0,09	1,3%	0,8%
Okocim	19,2%	-6,3	-4,2	3,2%	-25,3%	0,37	1,0%	0,7%
Poręba Spytkowska	17,8%	-6,1	-2,3	2,1%	-32,8%	0,09	0,8%	0,4%
Sterkowiec	18,2%	-3,2	-5,3	2,2%	-12,5%	0,11	0,5%	0,5%
Szczepanów	16,8%	1,0	-2,0	3,4%	-25,5%	0,00	1,5%	0,7%
Wokowice	19,1%	5,9	-3,9	1,8%	-43,8%	0,20	0,8%	0,6%
GMINA	21,6%	-3,5	-2,4	2,5%	-29,4%	0,13	1,2%	0,7%

TABELA 4. WSKAŹNIKI W SFERZE SPOŁECZNEJ W PODZIALE NA JEDNOSTKI ANALIZY (DZIELNICE I SOŁECTWA) (C.D.)

Jednostka analizy	Liczba wydanych niebieskich kart na 100 mieszkańców	liczba popełnionych wykroczeń, przestępstw na 100 mieszkańców	liczba interwencji służb porządku publicznego na 100 mieszkańców	Liczba zdarzeń niszczenia mienia prywatnego i publicznego na 100 mieszkańców	Odsetek czytelników biblioteki	Frekwencja w wyborach samorządowych w roku 2018	średnie wyniki egzaminów VIII-klasisty (j. polski, matematyka i j. angielski-średnia)	Liczba uczniów z problemami na 100 uczniów ogółem	Odsetek dzieci ze specjalnymi potrzebami w szkołach podstawowych	Stypendia burmistrza 2020 w przeliczeniu na liczbę osób w wieku 0-18 lat	Przyznane nagrody wyróżnienia sportowe dla dzieci w przeliczeniu na liczbę osób w wieku 0-18 lat
Brzezowieckie	0,1	10,96	20,88	0,08	10,1%	53,2	59	1,80	2,1%	2,68	0,60
Kopaliny Jagiełły	0,2	8,18	17,90	0,08	9,7%	54,2	60	4,96	2,5%	0,76	0,76
Kościuszki Ogrodowa	0,1	20,67	29,13	0,22	8,9%	49,8	62	3,90	2,4%	1,86	1,04
Okocimskie	0,3	25,77	49,40	0,09	8,6%	47,4	62	3,90	2,4%	2,54	0,42
Słotwina	0,2	15,46	30,92	0,22	9,5%	53,5	59	1,80	2,1%	1,23	0,49
Stare Miasto	0,1	89,65	156,99	0,86	10,6%	53,9	62	3,90	2,4%	2,11	1,20
Zielonka	0,1	9,68	17,79	0,11	8,0%	53,1	62	3,90	2,4%	1,76	1,18
Bucze	0,2	4,53	5,77	0,00	4,2%	49,6	55	6,87	1,20%	0,70	0,70
Jadowniki	0,2	8,80	9,95	0,04	9,9%	48,0	57	15,43	2,30%	0,58	0,86
Jasień	0,2	8,51	9,80	0,06	7,1%	49,8	58	32,43	2,30%	0,84	0,70
Mokrzyska	0,2	6,77	9,09	0,03	11,3%	50,7	63	1,67	1,30%	0,72	1,15
Okocim	0,4	9,01	9,69	0,05	16,5%	40,8	60	0,60	1,80%	0,26	0,26
Poręba Spytkowska	0,2	5,07	6,66	0,00	14,7%	46,3	57	11,81	2,10%	0,23	0,90
Sterkowiec	0,2	8,67	10,57	0,00	9,7%	59,6	63	9,73	1,80%	0,00	0,00
Szczepanów	0,1	7,63	14,58	0,10	18,6%	58,3	59	5,45	0,60%	0,50	1,00
Wokowice	0,2	6,30	7,28	0,00	7,1%	53,6	59	5,45	0,60%	0,00	1,64
GMINA	0,2	15,76	25,63	0,12	10,2%	54,9	61	7,25	2,30%	1,06	0,80

KROK 3. Analiza danych w pozostałych sferach

W ramach tego etapu przeprowadzono szczegółową diagnozę zjawisk w pozostałych sferach występujących na terenie gminy Brzesko. Analiza ta została przeprowadzona w podziale na wybrane jednostki referencyjne z uwzględnieniem wskaźników opisujących negatywne zjawiska techniczne, środowiskowe, gospodarcze i funkcjonalno-przestrzenne.

TABELA 5. WYKAZ WSKAŹNIKÓW DO SFERY GOSPODARCZEJ, TECHNICZNEJ, ŚRODOWISKOWEJ I FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ

L.p.	Nazwa wskaźnika	Źródło danych
SFERA GOSPODARCZA		
1.	Liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do CEIDG w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Niski poziom przedsiębiorczości
SFERA ŚRODOWISKOWA		
2.	Jakość powietrza	Przekroczenie standardów jakości powietrza
3.	Jakość wód	Przekroczenie standardów jakości wód
4.	Jakość gleb	Przekroczenie standardów jakości gleb
5.	Kilogram azbestu pozostały do unieszkodliwienia w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia
SFERA TECHNICZNA		
6.	Liczba obiektów zabytkowych wpisanych do gminnej ewidencji zabytków w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Potencjał historyczny obiektów budowlanych
7.	Liczba pustostanów w przeliczeniu na 100 budynków	Degradacja stanu technicznego budynków
8.	Liczba awarii sieci wodociągowej w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Niefunkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych.
9.	Liczba instalacji fotowoltaicznych w przeliczeniu na 100 budynków mieszkaniowych	Niefunkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych w zakresie energooszczędności
10.	Liczba budynków niedostosowanych do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami (brak podjazdu) w przeliczeniu na 100 mieszkańców korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności.	Niedostosowanie infrastruktury do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami
11.	Liczba budynków publicznych bez łazienki dostosowanej do potrzeb os. z niepełnosprawnościami w przeliczeniu na 100 mieszkańców korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności.	Niedostosowanie infrastruktury do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami
12.	Liczba budynków publicznych bez windy lub schodolazu w przeliczeniu na 100 mieszkańców korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności.	Niedostosowanie infrastruktury do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami
SFERA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA		

13.	Odsetek budynków podłączonych do sieci wodociągowej	Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną.
14.	Odsetek budynków podłączonych do sieci kanalizacyjnej	Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną.
15.	Liczba wydanych pozwoleń na budowę w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru
16.	Liczba budynków pełniących funkcje kulturalne, edukacyjne, społeczne w przeliczeniu na 100 mieszkańców.	Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną
17.	Liczba miejsc postojowych dla osób z niepełnosprawnością na 100 mieszkańców korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności.	Niedostosowanie infrastruktury do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami, w tym niski poziom dostępności komunikacyjnej.

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE.

TABELA 6. WSKAŹNIKI W SFERACH ŚRODOWISKOWEJ, GOSPODARCZEJ I PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNEJ W PODZIALE NA JEDNOSTKI ANALIZY (DZIELNICE I SOŁECTWA)

Jednostka analizy	Środowiskowa				Gospodarcza	Przestrzenno-funkcjonalna				
	Jakość powietrza	Jakość wód	Jakość gleb	Ilość (kg) azbestu do unieszkodliwienia w przeliczeniu na 100 budynków	Liczba firm w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Odsetek budynków podłączonych do sieci wodociągowej	Odsetek budynków podłączonych do sieci kanalizacyjnej	Liczba wydanych pozwoleń na budowę na 100 mieszkańców	Liczba budynków pełniących funkcje kult., edu., społ. w przeliczeniu na 100 mieszkańców.	Liczba miejsc postojowych dla ON w przeliczeniu na liczbę osób korzystających z pom. Społ. Z tyt. niepełnospr.
Brzezowieckie	18,5-20,4	pogorszona	dobra	3469	7,5	97%	81%	0,34	0,03	433,3
Kopaliny Jagiełły	18,5-20,4	pogorszona	dobra	2779	8,1	94%	87%	0,83	0,08	66,7
Kościuszki Ogrodowa	18,5-20,4	pogorszona	dobra	2083	5,8	102%	98%	0,00	0,00	38,5
Okocimskie	18,5-20,4	pogorszona	dobra	207	5,5	99%	89%	0,09	0,17	25,0
Słotwina	18,5-20,4	pogorszona	dobra	10861	9,5	75%	58%	0,33	0,00	4125,0
Stare Miasto	18,5-20,4	pogorszona	dobra	1233	24,1	92%	81%	0,05	0,35	2187,9
Zielonka	18,5-20,4	pogorszona	dobra	18053	8,4	95%	85%	0,00	0,23	0,0
Bucze	15,5-18,4	nieznacznie pogorszona	pogorszona	18008	4,7	72%	0%	0,29	0,15	0,0
Jadowniki	15,5-18,4	dobra	dobra	12857	6,6	101%	53%	0,26	0,10	0,0
Jasień	15,5-18,4	nieznacznie pogorszona	nieznacznie pogorszona	11201	5,2	87%	37%	0,49	0,06	0,0
Mokrzyska	15,5-18,4	nieznacznie pogorszona	pogorszona	22458	6,7	73%	0%	0,52	0,12	0,0
Okocim	18,5-20,4	pogorszona	nieznacznie pogorszona	13558	5,3	90%	61%	0,52	0,26	0,0
Poręba Spytkowska	15,5-18,4	dobra	nieznacznie pogorszona	34488	3,4	49%	0%	0,56	0,14	112,5
Sterkowiec	15,5-18,4	nieznacznie pogorszona	pogorszona	19467	5,1	103%	96%	0,21	0,21	20,0
Szczepanów	15,5-18,4	nieznacznie pogorszona	pogorszona	25914	6,7	84%	5%	0,10	0,29	0,0
Wokowice	12,5-15,4	dobra	dobra	45949	5,1	90%	102%	0,39	0,39	0,0
GMINA	18,5-20,4	dobra	dobra	13882	7,4	86%	51%	0,37	0,12	392,0

TABELA 7. WSKAŹNIKI W SFERZE TECHNICZNEJ W PODZIALE NA JEDNOSTKI ANALIZY (DZIELNICE I SOŁĘCTWA)

Jednostka analizy	TECHNICZNA						
	Liczba obiektów zabytkowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba pustostanów na 100 mieszkańców	LICZBA AWARII SIECI WODOCIĄGOWEJ w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba instalacji fotowoltaicznych / liczbę budynków mieszkaniowych na 100	Odsetek budynków publicznych z łazienką niedostosowaną do potrzeb os. z niepełnosprawnością w przeliczeniu na liczbę osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności.	Liczba budynków użyteczności publicznej z niedostosowanym wejściem do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową w przeliczeniu na liczbę osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności.	Liczba budynków publicznych bez windy lub schodofazu 1 przeliczeniu na 100 mieszkańców korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności
Brzezowieckie	0,20	1,46	0,17	4,62	6,67	6,67	6,7
Kopaliny Jagiełły	0,25	1,23	0,15	4,45	0,00	0,00	11,1
Kościuszki Ogrodowa	0,07	0,29	0,11	2,53	0,00	0,00	0,0
Okocimskie	3,85	1,11	0,17	1,79	0,00	0,00	0,0
Słotwina	0,27	2,80	0,33	3,59	0,00	25,00	25,0
Stare Miasto	5,15	5,50	0,66	2,66	9,09	9,09	12,1
Zielonka	1,13	2,25	0,34	1,99	0,00	0,00	11,8
Bucze	1,53	4,23	0,00	2,93	6,67	0,00	6,7
Jadowniki	2,60	2,16	0,28	2,39	3,85	3,85	3,8
Jasień	2,07	2,13	0,09	3,33	0,00	0,00	3,4
Mokrzyska	2,32	2,07	0,18	1,84	4,00	4,00	4,0
Okocim	2,36	3,25	0,26	3,17	0,00	7,69	7,7
Poręba Spytkowska	1,92	3,33	0,05	2,51	12,50	12,50	12,5
Sterkowiec	2,43	2,01	0,95	4,53	20,00	0,00	20,0
Szczepanów	4,40	2,15	0,00	2,95	14,29	14,29	14,3
Wokowice	7,87	4,92	0,39	1,30	0,00	0,00	0,0
GMINA	1,88	2,26	0,22	3,01	3,98	3,98	7,2

KROK 4. Analiza wskaźnikowa - budowa wskaźnika syntetycznego

W celu obiektywnego wskazania obszarów na terenie gminy, wymagających podjęcia rewitalizacji z uwagi na nawarstwienie negatywnych zjawisk, na podstawie szeregu wskaźników opisujących problemy społeczne, ale i w pozostałych sferach zbudowano **wskaźnik syntetyczny**. Jest to miernik opisujący **stopień degradacji** danej jednostki analitycznej. W celu zbudowania wskaźnika syntetycznego konieczne było przekształcenie wykorzystanych zmiennych do postaci znormalizowanej. **Normalizacja zmiennych** to procedura wstępnej obróbki danych w celu umożliwienia ich wzajemnego porównywania i dalszej analizy. Zabieg ten jest konieczny z punktu widzenia poprawności obliczeń, ponieważ dzięki niemu różne rozpiętości zmiennych nie będą przypisywały większego znaczenia czynnikom przyjmującym wartość z wyższych przedziałów (po normalizacji każdy wskaźnik będzie przyjmował wartości pomiędzy 0 a 1).

Kolejna kwestia uwzględniona w ramach normalizacji zmiennych to ustalenie wskaźników, będących **stymulantami zdegradowania lub destymulantami**. W zależności bowiem od charakteru wskaźnika możemy mówić, iż jest on stymulantą zdegradowania lub nie (przykładowo przyjęto, iż wskaźnik „Liczby osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców”, gdzie wartości większe od średniej dla gminy świadczą o gorszej sytuacji w tym zakresie, będzie stymulantą, natomiast dla wskaźnika „Frekwencja w wyborach samorządowych w 2018 r.” wartości mniejsze od średniej dla gminy mówią o bardziej kryzysowej sytuacji, stąd jest on destymulantą zdegradowania).

W zależności od tego czy dany wskaźnik jest stymulantą czy destymulantą zdegradowania przyjęto inny wzór obliczeń dla normalizacji zmiennej:

$$\text{Wzór na normalizację dla stymulant} \longrightarrow Z_{ij} = \frac{x_{ij} - \min\{x_{ij}\}}{\max\{x_{ij}\} - \min\{x_{ij}\}}$$

$$\text{Wzór na normalizację dla destymulant} \longrightarrow Z_{ij} = \frac{\max\{x_{ij}\} - x_{ij}}{\max\{x_{ij}\} - \min\{x_{ij}\}}$$

Gdzie:

X_{ij} - wartość i-tego obszaru (np. miejscowość) dla j-tej zmiennej

Z_{ij} - zmienna otrzymana w wyniku normalizacji.

Syntetyczną miarę, opisującą stopień zdegradowania danej jednostki w poszczególnej sferze, utworzono wykorzystując **średnią arytmetyczną z wartości wszystkich wskaźników standaryzowanych**. Na tej podstawie ustalono, które z analizowanych jednostek charakteryzują się większym stopniem zdegradowania w danej sferze, niż średnio w gminie (wartość średniej dla danej jednostki ze wszystkich wskaźników standaryzowanych jest większa od średniej wartości wskaźników standaryzowanych dla gminy ogółem). A zatem jako obligatoryjne dla uznania

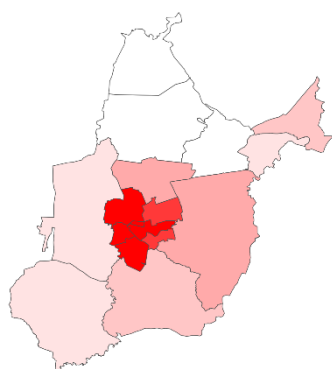
jednostki referencyjnej za potencjalny obszar zdegradowany, a następnie obszar rewitalizacji, określono łączne spełnienie dwóch poniższych kryteriów:

- ponadprzeciętna (na tle średniej gminnej) degradacja w sferze społecznej (wskaźnik syntetyczny dla sfery społecznej wyższy niż średnia gminna);
- ponadprzeciętna (na tle średniej gminnej) degradacja w sferach pozaspołecznych (wskaźnik syntetyczny dla sfer pozaspołecznych wyższy niż średnia gminna).

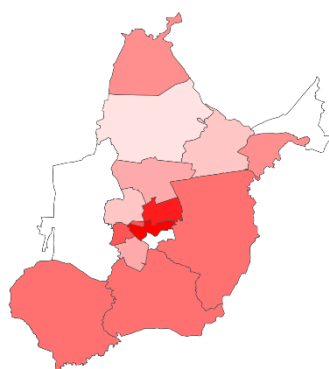
Dzięki temu, możliwe było obiektywne ustalenie, które z badanych miejscowości/osiedli charakteryzują się większym stopniem zdegradowania niż średnio w gminie i z tego powodu wymagają podjęcia działań rewitalizacyjnych.

Poniżej znajduje się prezentacja wskaźników znormalizowanych na mapach (sołectwa i dzielnice) dla wszystkich użytych wskaźników w diagnozie.

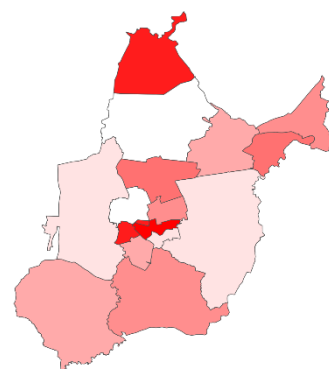
RYSUNEK 2. ODSETEK OSÓB W WIEKU 60+.

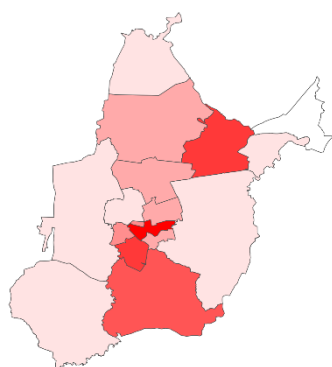
RYSUNEK 3. SALDO MIGRACJI NA 100 MIESZKAŃCÓW.

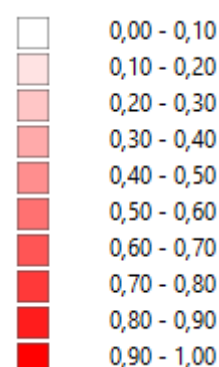
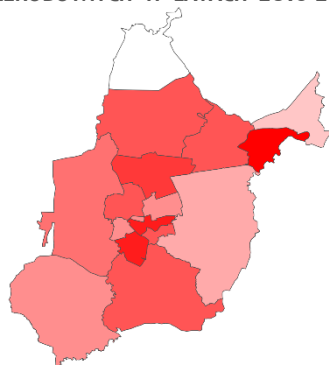
RYSUNEK 4. SALDO RUCHU NATURALNEGO NA 100 MIESZKAŃCÓW.

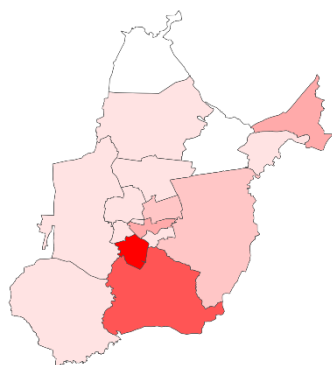
RYSUNEK 5. ODSETEK OSÓB BEZROBOTNYCH

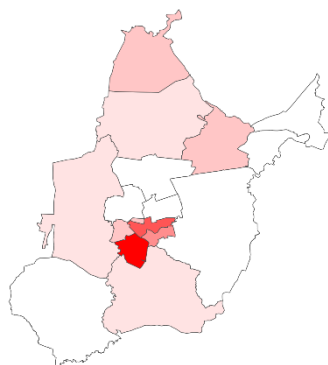
RYSUNEK 6. ZMIANA LICZBY BEZROBOTNYCH W LATACH 2016-2020

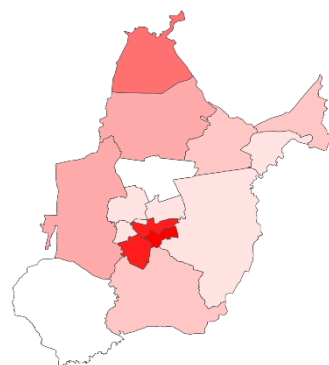
RYSUNEK 7. LICZBA PRZYPADKÓW ROZPATRYWANA PRZEZ KOMISJĘ ALKOHOLOWĄ NA 100 OSÓB.

RYSUNEK 8. ODSETEK OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z MOPS.

RYSUNEK 9. ODSETEK OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z MOPS Z TYTUŁY NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI.

RYSUNEK 10. LICZBA POPEŁNIONYCH WYKROCZEŃ NA 100 MIESZKAŃCÓW.

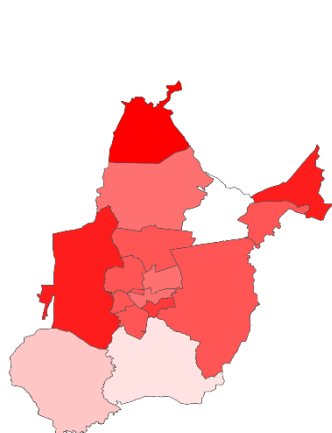
RYSUNEK 11. LICZBA POPEŁNIONYCH PRZESTĘPSTW NA 100 MIESZKAŃCÓW.

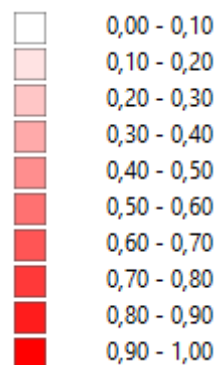
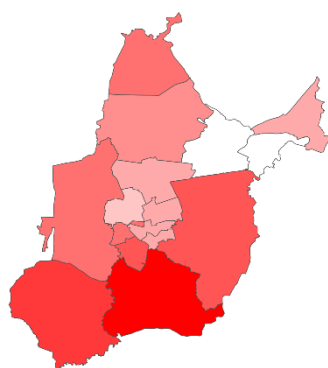
RYSUNEK 12. LICZBA ZDARZEŃ NISZCZENIA MIENIA NA 100 MIESZKAŃCÓW.

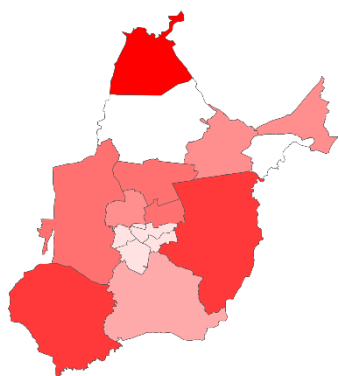
RYSUNEK 13. ODSETEK CZYTELNIKÓW BIBLIOTEKI.

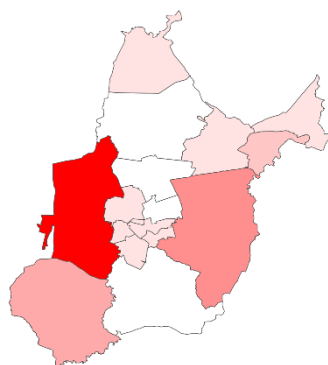
RYSUNEK 14. FREKWENCJA WYBORCZA W WYBORACH SAMORZĄDOWYCH.

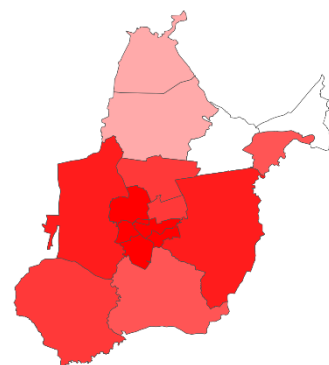
RYSUNEK 15. ŚREDNIE WYNIKI UCZNIÓW Z EGZAMINU VIII KLASISTY.

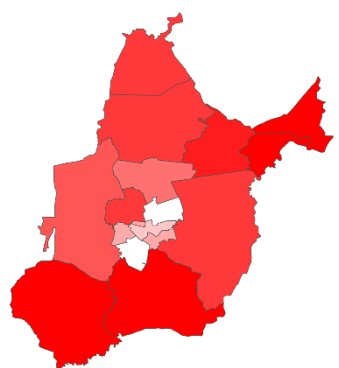
RYSUNEK 16. LICZBA UCZNIÓW Z PROBLEMAMI NA 100 UCZNIÓW OGÓŁEM

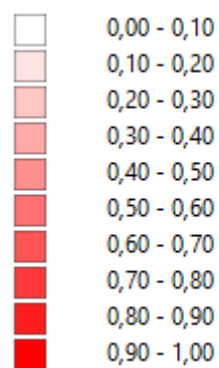
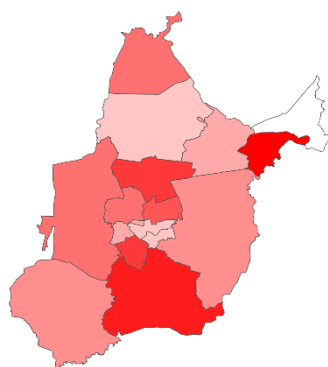
RYSUNEK 17. ODSETEK DZIECI ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH

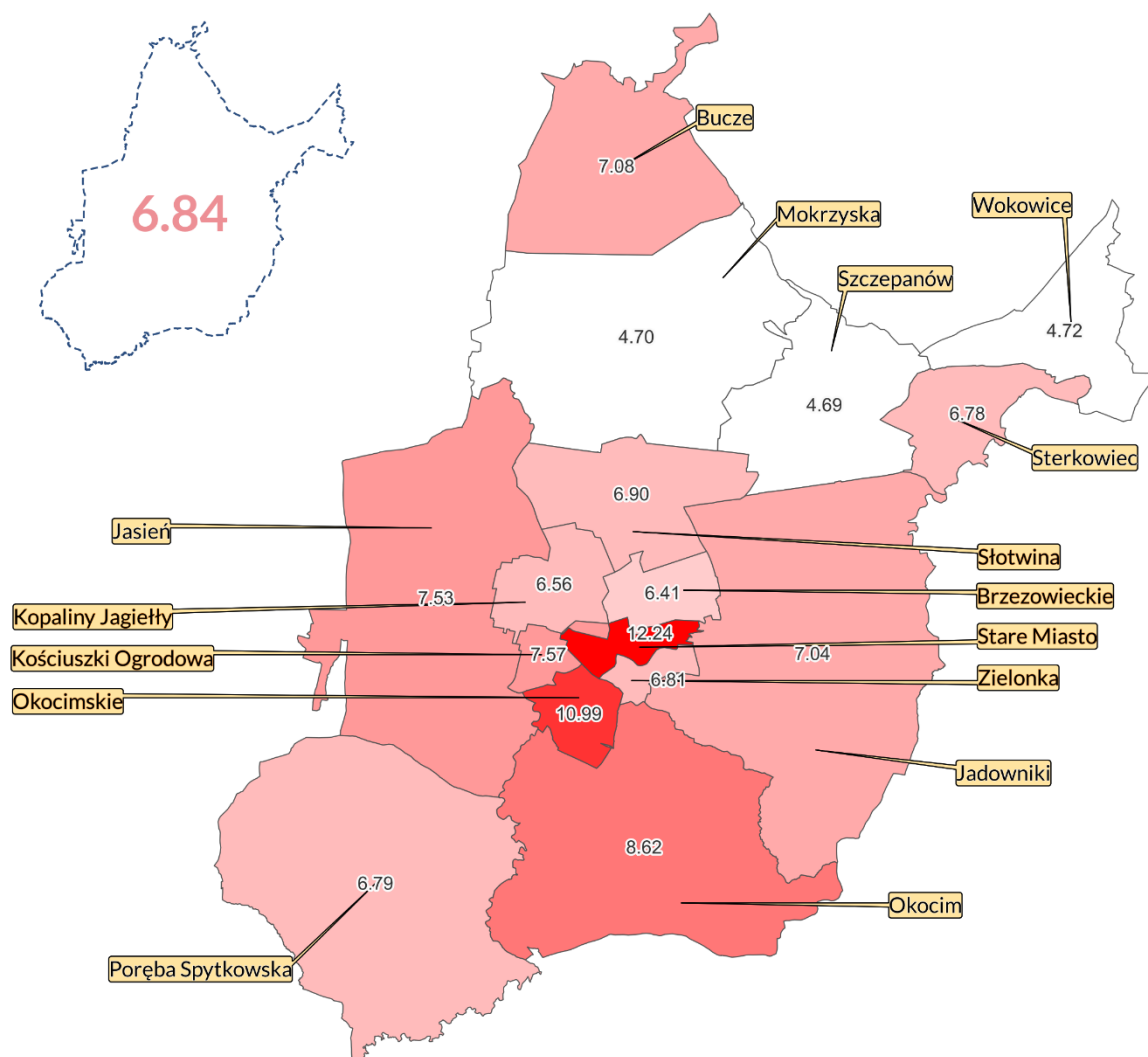
RYSUNEK 18. STYPENDIA BURMISTRZA 2020 W PRZELICZENIU NA LICZBĘ OSÓB W WIEKU 0-18 LAT

RYSUNEK 19. PRYZNANE NAGRODY WYRÓŻNIENIA SPORTOWE DLA DZIECI W PRZELICZENIU NA LICZBĘ OSÓB W WIEKU 0-18 LAT

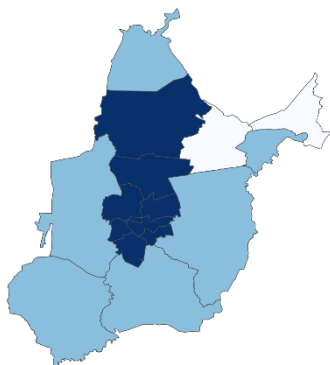

RYSUNEK 20. SUMA WSKAŹNIKÓW ZNORMALIZOWANYCH – SFERA SPOŁECZNA.

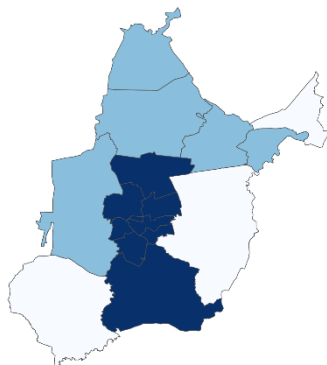

Źródło: opracowanie własne

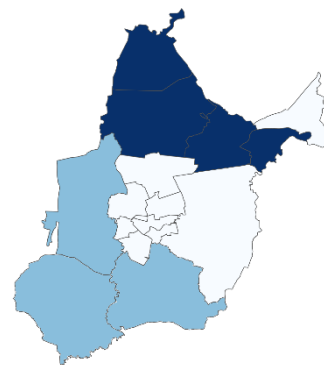
RYSUNEK 21. JAKOŚĆ POWIETRZA

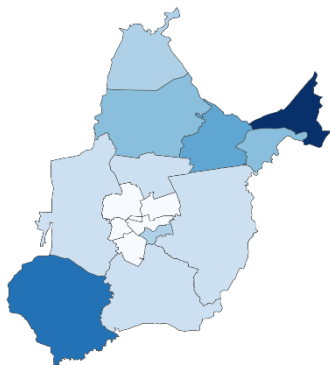
RYSUNEK 22. JAKOŚĆ WÓD.

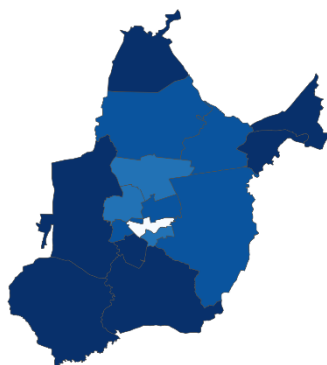
RYSUNEK 23. JAKOŚĆ GLEB.

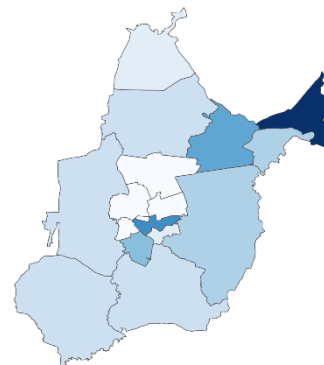
RYSUNEK 24. ILOŚĆ (KG) AZBESTU DO UNIESZKODLIWIENIA W PRZELICZENIU NA 100 BUDYNKÓW.

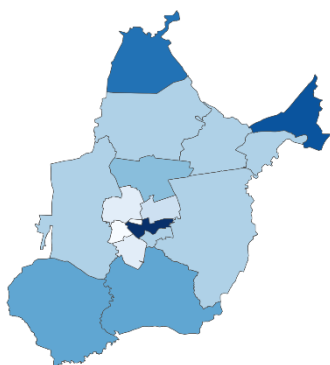
RYSUNEK 25. LICZBA FIRM W PRZELICZENIU NA 100 MIESZKAŃCÓW.

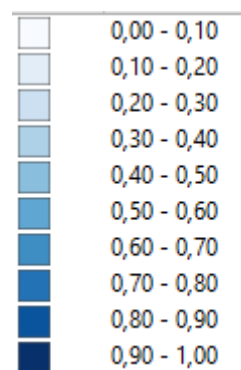
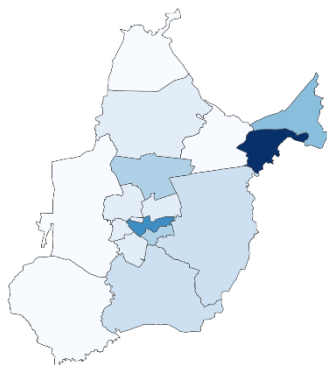
RYSUNEK 26. LICZBA OBIEKTÓW ZABYTKOWYCH W PRZELICZENIU NA 100 MIESZKAŃCÓW.

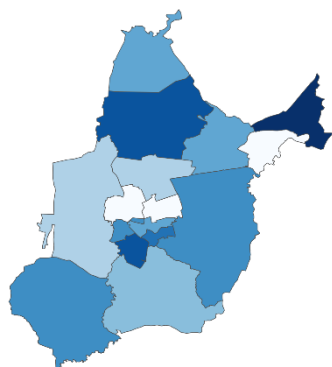
RYSUNEK 27. LICZBA PUSTOSTANÓW NA 100 MIESZKAŃCÓW.

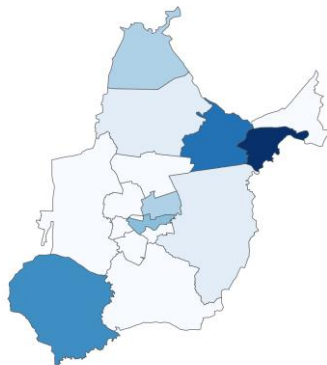
RYSUNEK 28. LICZBA AWARII SIECI WODOCIĄGOWEJ W PRZELICZENIU NA 100 MIESZKAŃCÓW.

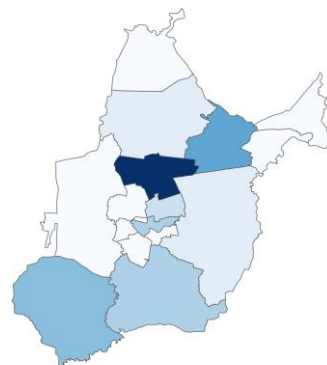
RYСУNEK 29. LICZBA INSTALACJI FOTOWOLTAICZNYCH W PRZELICZENIU NA 100 BUDYNKÓW MIESZKANIOWYCH.

RYСУNEK 30. ODSETEK BUDYNKÓW PUBLICZNYCH Z ŁAZIENKĄ NIEDOSTOSOWANĄ DO POTRZEB OS. Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ W PRZELICZENIU NA LICZBĘ OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ Z TYTUŁU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI.

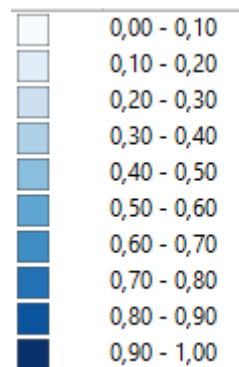
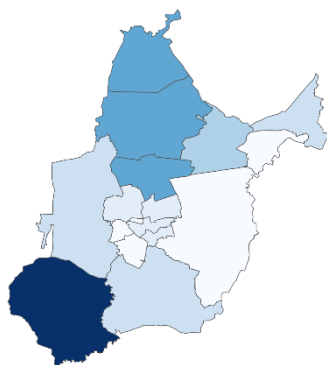
RYСУNEK 31. LICZBA BUDYNKÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ Z NIEDOSTOSOWANYM WEJŚCIEM DO POTRZEB OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ RUCHOWĄ W PRZELICZENIU NA LICZBĘ OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ Z TYTUŁU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI.

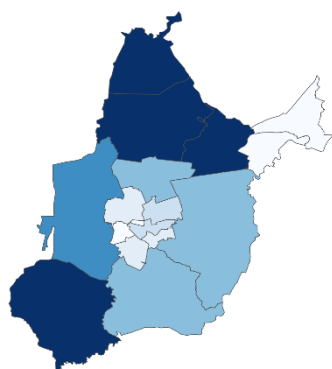
RYСУNEK 32. LICZBA BUDYNKÓW PUBLICZNYCH BEZ WINDY LUB SCHODOŁĄZU 1 PRZELICZENIU NA 100 MIESZKAŃCÓW KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ Z TYTUŁU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI.

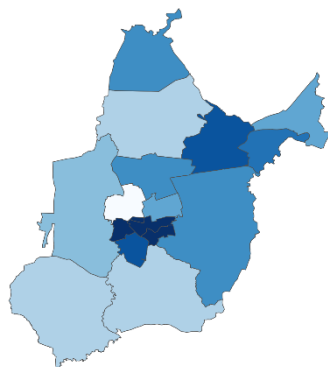
RYСУNEK 33. ODSETEK BUDYNKÓW PODŁĄCZONYCH DO WODOCIĄGÓW.

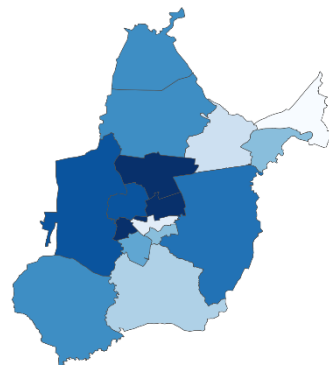
RYSUNEK 34. ODSETEK BUDYNKÓW
PODŁĄCZONYCH DO KANALIZACJI.

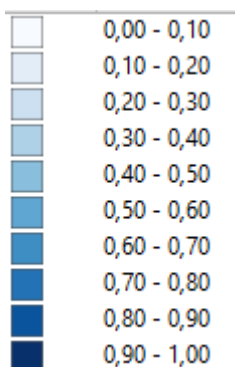
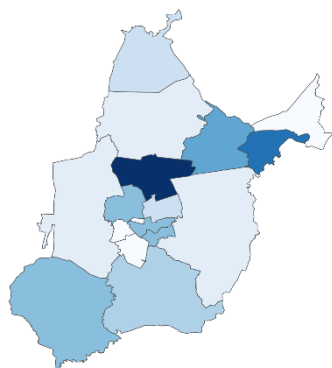
RYSUNEK 35. LICZBA WYDANYCH
POZWOLEŃ NA BUDOWĘ NA 100
MIESZKAŃCÓW

RYSUNEK 36. DOSTĘP DO USŁUG
SPOŁECZNYCH, EDUKACYJNYCH,
KULTURALNYCH - LICZBA BUDYNKÓW
KULTURALNYCH, EDUKACYJNYCH I
SPOŁECZNYCH NA 100 MIESZKAŃCÓW.

RYSUNEK 37. LICZBA MIEJSC
POSTOJOWYCH DLA OSÓB Z
NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ W
PRZELICZENIU NA LICZBĘ OSÓB
KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY
SPOŁECZNEJ Z TYTUŁU
NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI.

Na podstawie przeprowadzonej analizy wskaźników wytypowany obszar zdegradowany w gminie Brzesko. Za obszar zdegradowany uznano jednostki, które osiągnęły wartość wskaźnika znormalizowanego w sferze społecznej wyższą niż średnia dla gminy oraz jednostki, które osiągnęły wartość wskaźnika dla pozostałych sfer wyższy od średniej dla gminy. Ostatecznie Obszar zdegradowany na terenie gminy składa się z sześciu podobszarów – Osiedla Okocimskiego, Osiedla Słotwina, Starego Miasta, a także miejscowości Bucze, Jasień oraz Okocim.

TABELA 8. WSKAŹNIKI DEGRADACJI SPOŁECZNEJ I POZOSTAŁYCH SFER WG JEDNOSTEK ANALITYCZNYCH.

	SFERA SPOŁECZNA	POZOSTAŁE SFERY	OBSZARY ZDEGRADOWANE
Brzezowieckie	6,41	6,89	NIE
Kopaliny Jagiełły	6,56	5,79	NIE
Kościuszki Ogrodowa	7,57	6,71	NIE
Okocimskie	10,99	7,23	TAK
Słotwina	6,90	8,64	TAK
Stare Miasto	12,24	8,17	TAK
Zielonka	6,81	8,01	NIE
Bucze	7,08	9,23	TAK
Jadowniki	7,04	6,71	NIE
Jasień	7,53	7,06	TAK
Mokrzyska	4,70	9,63	NIE
Okocim	8,62	7,73	TAK
Poręba Spytkowska	6,79	9,82	NIE
Sterkowiec	6,78	9,06	NIE
Szczepanów	4,69	9,61	NIE
Wokowice	4,72	6,98	NIE
GMINA	6,84	7,04	

Źródło: opracowanie własne.

TABELA 9. OBSZAR ZDEGRADOWANY – POWIERZCHNIA I LICZBA LUDNOŚCI.

Lp.	Rodzaj obszaru	Nazwa jednostki	Liczba ludności i udział w ogólnej ludności gminy (koniec 2020 r.) [%]		Powierzchnia [km ²] i udział w ogólnej powierzchni gminy [%]	
			Ludność	Udział	Powierzchnia	Udział
1	miejski	Okocimskie	1168	3,3%	1,39	1%
2	miejski	Słotwina	1824	5,1%	4,55	4%
3	miejski	Stare Miasto	1981	5,6%	0,91	1%
4	wiejski	Bucze	1370	3,9%	7,24	7%
5	wiejski	Jasień	3244	9,1%	13,92	14%
6	wiejski	Okocim	1910	5,4%	12,85	13%
	OBSZAR ZDEGRADOWANY		11497	32%	40,86	40%
	GMINA BRZESKO		35 529		102,66	

Źródło: opracowanie własne.

KROK 6. Wyniki badań ankietowych z mieszkańcami

W ramach działań badawczych oraz wyznaczaniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w gminie Brzesko uruchomiono ankietę on-line skierowaną do mieszkańców gminy. W ankiecie zawarto pytania dotyczące problemów poszczególnych jednostek, mieszkańcy mogli także sami wskazać, które obszary według nich powinny zostać poddane rewitalizacji.

W ocenie ankietowanych największa liczba problemów kumuluje się na terenie osiedla Stare Miasto, które otrzymało największy odsetek wskazań w kwestiach problemów z ubóstwem (38%), problemem z nadużywaniem alkoholu i łatwością dostępu do używek (37%) oraz problemem obniżonego poczucia bezpieczeństwa (38%). W dużej mierze pokrywa się to z danymi statystycznymi, przedstawionymi w poprzednich rozdziałach. Względnie wysokie odsetki wskazań otrzymały także osiedla Kościuszki-Oгородowa, Okocimskie oraz Zielonka, co w pewnym stopniu także pokrywa się z danymi statystycznymi. W przypadku problemów w pozostałych sferach również zdecydowanie dominowało osiedle Stare Miasto. Ankietowanych zapytano także, które z miejscowości / osiedli powinno zostać poddane rewitalizacji. Najwięcej wskazań otrzymało Stare Miasto, wśród argumentacji mieszkańcy wskazywali na problem starzejącego się społeczeństwa, „wymierania” starego miasta, w tym problemy z prowadzeniem biznesu, pojawiające się coraz częściej puste lokale usługowe, niska estetyka przestrzeni, zły stan jakości środowiska, w tym nadmierna wycinka drzew czy niedostosowana komunikacja autobusowa.

Drugim najczęściej wskazywanym terenem było Osiedle Kościuszki – Oгородowa. Wśród występujących tu problemów znalazły się: starzenie się społeczeństwa, niska estetyka przestrzeni, zanieczyszczenie powietrza czy brak miejsc do aktywnego wypoczynku.

Trzecim najczęściej wskazywanym obszarem było Osiedle Słotwina. Wśród problemów tam występujących ankietowani wskazywali przede wszystkim brak miejsc do spędzania czasu wolnego, zanieczyszczenie środowiska, zły stan techniczny budynków.

Po analizie danych statystycznych oraz wynikach badania ankietowego zdecydowano się utrzymać zaproponowane podobszary obszar zdegradowanego tj. Osiedla Stare Miasto, Okocimskie i Słotwina oraz miejscowości Bucze, Jasień oraz Okocim.

	Brzezowieckie	Kopaliny Jagiełły	Kościuszki Ogrodowa	Okocimskie	Słotwina	Stare Miasto	Zielonka	Bucze	Jadowniki	Jasień	Mokrzyska	Okocim	Poręba Spytkowska	Sterkowice	Szczepanów	Wokowice	GMINA
problem ubóstwa	10%	10%	13%	12%	13%	38%	23%	10%	6%	12%	8%	8%	6%	4%	6%	6%	48%
problem łatwego dostępu do używek oraz nadużywanie alkoholu przez mieszkańców	6%	4%	23%	13%	6%	37%	17%	4%	4%	6%	4%	4%	6%	4%	4%	4%	58%
problemy powodujące obniżone poczucie bezpieczeństwa	13%	13%	35%	10%	6%	38%	13%	0%	4%	4%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	52%
problemy na lokalnym rynku pracy	17%	17%	33%	19%	15%	46%	29%	21%	15%	21%	21%	17%	21%	19%	15%	29%	77%
problemy z prowadzeniem biznesu / działalności gospodarczej	10%	10%	13%	12%	13%	38%	23%	10%	6%	12%	8%	8%	6%	4%	6%	6%	48%
problemy związane z dostępnością do opieki nad dziećmi do lat 6	6%	8%	25%	8%	4%	35%	10%	0%	0%	4%	2%	2%	2%	0%	2%	0%	13%
problemy związane z niewystarczająco rozwiniętą infrastrukturą i ofertą spędzania czasu wolnego	8%	6%	6%	6%	6%	8%	6%	4%	4%	8%	4%	6%	8%	4%	4%	4%	77%
problem związany z niewystarczająco rozwiniętą ofertą i infrastrukturą społeczną	33%	29%	37%	17%	17%	44%	25%	17%	17%	25%	17%	15%	13%	13%	12%	13%	50%
zanieczyszczenie środowiska naturalnego	15%	13%	27%	8%	10%	25%	21%	10%	10%	19%	6%	12%	10%	8%	6%	8%	85%
problem niskiej estetyki otoczenia	33%	31%	40%	25%	35%	48%	33%	13%	27%	21%	13%	13%	13%	12%	12%	12%	73%
problem złego stanu budynków	29%	21%	35%	21%	29%	46%	15%	12%	12%	17%	8%	12%	8%	10%	6%	12%	60%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CAWI, n=50

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CAWI, n=50

KROK 8. Warsztat strategiczny

Spotkanie warsztatowe miało miejsce 28 października 2021 roku w Urzędzie Miejskim gminy Brzesko i zgromadziło przedstawicieli różnych instytucji i podmiotów działających na terenie gminy oraz mieszkańców.

Celami spotkania warsztatowego były:

- Wprowadzenie do zagadnienia rewitalizacji,
- Przedstawienie wyników przeprowadzonych analiz statystycznych,
- Określenie problemów i potencjałów podobszarów zdegradowanych.

W trakcie spotkania warsztatowego przedstawionych zostało sześć wstępnie wytypowanych sołectw / dzielnic, które prezentują się gorzej niż średnia dla gminy w sferze społecznej oraz pozostałych sferach były to: Stare Miasto, Osiedle Okocimskie, Osiedle Słotwina oraz miejscowości Jasień, Bucze i Okocim. Następnie odbyła się dyskusja w grupach na temat mocnych i słabych stron poszczególnych podobszarów zdegradowanych. Wnioski z warsztatu przedstawiono poniżej, zostały one wykorzystane do wyboru obszaru rewitalizacji ze wskazanych podobszarów zdegradowanych.

Osiedle Stare Miasto

Mocne strony (potencjały)

- Oferta wydarzeń jakie (przed pandemią) odbywały się na rynku – np. Festiwal Smaków.
- Zmodernizowany ogródek jordanowski. (w ogródku stale dodawane są nowe elementy np. alejki ze smart placem, zmgławiacze, jednak większość urządzeń zabawowych i ogrodzenie ogródka wymaga wymiany)
- Odnowiona, zmodernizowana przestrzeń rynku.
- Muzeum przy Rynku (możliwość wyjścia z ofertą w teren).

Słabe strony (problemy)

- Społeczność Starego Miasta starzeje się – zauważalny jest duży udział seniorów w gronie mieszkańców. Z drugiej strony brakuje miejsc w centrum miasta, które „żyją” po godzinie 17.00, co zniechęca do korzystania z tej przestrzeni. W związku z tym centrum pustoszeje.
- Stała grupka osób spożywających alkohol w miejscach publicznych (rynek i okolice) – część z nich to osoby bezdomne korzystające z jadłodajni, część to mieszkańcy gminy (nie tylko miasta Brzeska, również innych sołectw) i osoby spoza gminy. Grupa ta powoduje poczucie obniżonego bezpieczeństwa, choć zgodnie z opinią policji bardzo rzadko zdarzają się zachowania agresywne. Miejsce, które przyciąga, wokół którego te osoby się spotykają jest Żabka na rynku (zlikwidowano ławki w jej sąsiedztwie, żeby ograniczyć zjawisko kumulowania się tam osób pod wpływem alkoholu).
- Na rynku gromadzą się osoby bezdomne korzystające z jadłodajni lub noclegowni – zajmują ławki, spędzają tam całe dnie, spożywają alkohol – wpływa to na obniżone poczucie bezpieczeństwa i zniechęca do spędzania czasu w tej przestrzeni. Podobnie na łące za RCKB, gdzie w sezonie ciepłym osoby bezdomne „piknikują”.
- Duża ilość pustostanów o różnej własności (potencjalny powód: bardzo wysokie, nieadekwatne czynsze) – biznes wynosi się z centrum.

- Problemy związane z biznesem - galeria handlowa odciąga mieszkańców od centrum miasta, problemem jest także mała dostępność miejsc parkingowych (parkując w galerii nie opłaca się przejść do centrum). Powoduje to, że w samym centrum mało jest dostępnych lokali gastronomicznych (jedynie Malinowy Chruśniak), które zachęcałyby do korzystania z centrum miasta.
- Niewykorzystany potencjał historii miejsca – Browaru, która mogłaby być jakoś uwypuklona w centrum, ale nie jest wykorzystywana (także poprzez brak takiej gotowości ze strony zarządzających firmą piwowarską).
- Teren po starym dworcu autobusowym (Żwirki i Wigury) jest niewykorzystany, zdegradowany – część autobusów ciągle się tam zatrzymuje. Planowana jest wymiana bruku, stworzenie deptaka, nasadzenia zieleni na Placu Żwirki i Wigury.
- Młodzież nie ma co ze sobą zrobić i spotyka się w ogródku jordanowskim, albo w okolicy (również młodzież przyjezdna – przyjeżdżają samochodami, czekają na autobus itp.).
- Słabe skomunikowanie centrum Brzeska z pozostałymi miejscowościami (słaba dostępność komunikacji publicznej, mało miejsc parkingowych oraz opłaty za parking) – ogranicza ruch w centrum.
- Niska estetyka przestrzeni w centrum – wrażenie brudu, zaśmiecenie, nieestetyczne szyldy (np. uliczki odchodzące od rynku nie zachęcają do spacerów) – dobry przykład pozytywny: ul. Głowackiego.
- Brak połączenia centrum ścieżkami rowerowymi z innymi częściami miasta/gminy.

Osiedle Okocimskie

Mocne strony (potencjały)

- Na terenie istnieją ponadosiedlowe obiekty rekreacyjno – kulturalne jak kręgielnia, siłownia i kino. Potencjałem jest Park Goetza, który nie jest jednak dostępny dla mieszkańców.
- Na terenie funkcjonuje także Stowarzyszenie Miłośników Browaru, ale jego działalność jest mało widoczna.
- Sam Browar jest potencjałem (niewykorzystanym). Funduje granty (10tys.) dla społeczności lokalnej, ale jak twierdzą rozmówcy to rytualna aktywność raz do roku. Od pewnego czasu zarządzający przedsiębiorstwem nie pochodzą z terenu gminy, nie są z nią związani i tylko formalnie współpracują, nie angażując się w życie gminy chociaż nowy prezes Carlsberga jest pierwszym brzeszczaninem w historii firmy. Poza tym charakter przedsiębiorstwa (producent alkoholu) powoduje, że wielu instytucjom (takim jak np. szkoły) trudno jest pozyskiwać współpracę i finanse.
- Jest perspektywa rozwiązania problemów ruchu samochodowego na osiedlu. Budowa nowej drogi Sądeckiej wyprowadzi transport tranzytowy z osiedla oraz ograniczy poruszanie się pojazdów Browaru po osiedlu.
- tereny przy Uszwicy (tereny z potencjałem do zagospodarowania), bulwary, możliwość łowienia ryb przy jazie - teren do zagospodarowania.
- ul. Browarna i Plac Kupiecki rozwijają się gospodarczo – w ostatnich latach zauważalny jest znaczący wzrost przedsiębiorczości.

Słabe strony (problemy)

- W ostatnich latach zmieniała się struktura społeczna Osiedla. Obecnie mieszkają tu w dużej mierze emeryci. Młodzi ludzie, którzy tu mieszkają głównie są najemcami mieszkań. Nie jest to dla nich miejsce docelowe do mieszkania, nie ma klimatu. Brakuje m.in. przestrzeni publicznej dla rodzin z dziećmi (plac zabaw, siłownia, ławeczki). Z drugiej strony społeczeństwo się starzeje, a nie ma też przestrzeni dla osób starszych np. klubu Seniora, miejsca, gdzie starsi mieszkańcy mogliby aktywnie wypocząć i być pomocnymi dla innych. Nikt nie pyta mieszkańców co by chcieli robić, jakich instytucji i przestrzeni im brakuje.
- Na Placu Kupieckim znajdują się mieszkania socjalne, których mieszkańcy obwiniani są o drobne wykroczenia i przesiadywanie w parku, pod sklepem z alkoholem, pod przychodnią, bywają niekiedy agresywni, choć policja nie notuje specjalnego wzrostu zagrożenia bezpieczeństwa z tego powodu.
- Niska aktywność zawodowa części mieszkańców Osiedla wynika ze specyfiki mieszkających tu grup społecznych – z jednej strony dziedziczone bezrobocie mieszkańców mieszkań socjalnych (Plac Kupiecki) i komunalnych (ul. Barona Goetza), z drugiej strony to osiedla z lat siedemdziesiątych, starzejące się (emeryci) i mieszkańcy nie mają już kontaktu z pracą zawodową.
- Problemem jest brak lokalnych instytucji skupiających społeczność, na terenie osiedla nie ma szkoły ani kościoła. Narzeka się też na brak placówek kulturalnych (typu dom kultury, biblioteka, świetlica), przez co osiedle sprawia wrażenie peryferyjnego, będącego na uboczu, pomimo tego że sąsiaduje z Centrum.
- Uczestnicy mieli różne zdania nt. poczucia bezpieczeństwa. Z jednej strony głosy mówiące o tym, że „wieczorem nie da się wyjść”, z drugiej strony inne głosy twierdzące, że to przesada. Przedstawiciel służb porządkowych twierdzi, że nie ma w tej okolicy zgłoszeń by ktoś zakłócał porządek. Generalnie zmienia się (poprawia) bezpieczeństwo na Placu Kupieckim i w ogóle cała gmina jest bardziej bezpieczna.
- Istotnym problemem jest nasilony ruch samochodowy na całym osiedlu. Mieszkańcy narzekają, że pojazdy Browaru jeżdżą po uliczkach osiedla. Dodatkowo przez osiedle przechodzi nasilony ruch tranzytowy w kierunku Nowego Sącza.
- Na ulicy Browarnej jest stara kanalizacja, ulica jest często zalewana, w tej części jest także przestarzała sieć MPEC.

Osiedle Słotwina

Mocne strony (potencjały)

- Istnieje grupa młodych, aktywnych ludzi, którzy działają na rzecz osiedla (zarząd), organizują pikniki, koncerty itp.
- Na osiedlu są stawy, które pozwalają na przyjemne spędzanie czasu wolnego np. w formie wędkowania.
- Zlokalizowany na terenie osiedla dworzec kolejowy jest potencjałem – zapewniając dobrą dostępność komunikacyjną.
- Na terenie osiedla znajdują się duże tereny rekreacyjne (las Słotwiński).
- Planowana realizacja skateparku może przyczynić się do aktywizacji młodych ludzi.
- Istnienie w ramach osiedla gminnych terenów do zainwestowania.

Słabe strony (problemy)

- Osiedle Słotwina można podzielić na dwie części. Część nowych zabudowań mieszkaniowych oraz część starych domów. W starszej części (ul. Solskiego, Kołłątaja) występują problemy z paleniem w piecach śmieciami, pojawia się zdecydowanie większe zanieczyszczenie powietrza (smog). Problem ten może być powiązany z niskimi dochodami i niechęcią wymiany pieca na bardziej ekologiczny (jednak też droższy w utrzymaniu). Stara część zabudowań nie jest także w całości skanalizowana (szczególnie tereny bagniste).
- Przy ulicy Solskiego występuje niska i stara zabudowa mieszkaniowa, część obiektów to pustostany (prywatne). W okresie zimowym w pustostanach pojawiają się osoby bezdomne.
- Stara część osiedla to także starzejąca się część społeczności.
- Młodszej części mieszkańców brakuje miejsc do spędzania czasu wolnego. Kiedyś była tu np. dyskoteka, obecnie młodzi ludzie wyjeżdżają z miasta np. do Krakowa. Brakuje instytucji, które dbałyby o animację i aktywizację lokalnej społeczności, np. nie ma świetlicy środowiskowej, choć też nie ma przekonania czy młodzież chciałaby korzystać ze świetlicy.
- Obszarem nieco problemowym może być teren dworca. Zdarza się np. że odjeżdżają z niego grupy pseudokibiców na mecze piłki nożnej, wtedy staje się to obszarem podwyższonego ryzyka.
- Na terenie osiedla znajduje się obszar nie funkcjonującej już Starej Winiarni, na terenie której przesiaduje młodzież.
- Część terenu osiedla znajduje się na terenie podmokłym.

Bucze

Mocne strony (potencjały)

- Na terenie sołectwa pojawiło się kilka inwestycji, m.in. remont remizy, modernizacja dróg, dużą aktywnością wykazuje się nowy sołtys, który jest też prezesem OSP.
- Aktywność społeczna jest wysoka – istnieją stowarzyszenia np. strażackie, sportowe, koło gospodyń wiejskich, prężnie działa rada rodziców.
- Na terenie sołectwa znajdują się tereny rekreacyjne, ładne otoczenie – dobre np. do jazdy rowerem (choć brak infrastruktury ścieżek rowerowych).
- Dostępność terenów pod inwestycje (Bucze – Błonie ok.40 ha), natomiast są problemy z infrastrukturą tych terenów, brak dróg dojazdowych.
- Było zainteresowanie zlokalizowaniem w Buczu toru kartingowego, ale nie doszło to do skutku. Natomiast obecnie na terenie sołectwa jest tor motocrossowy, znany w całej Polsce, między innymi z organizacji "turnieju czterech torów".
- Prowadzony jest remont Traktu Szczepanowskiego - jeden z głównych szlaków komunikacyjnych przez miejscowość.
- W sołectwie rozwija się oferta czasu wolnego - działa np. stadnina koni, pizzeria, klub darterski, stawy wędkarskie,
- Co roku organizowane w Buczu są Spartakiady Sportowe, które pozwalają mieszkańcom całej Gminy integrować się i rywalizować sportowo.

Słabe strony (problemy)

- Położenie na peryferiach gminy, daleko od centrum Brzeska – trudniejszy dostęp do usług. Bardzo słaba komunikacja publiczna.

- Bucze w opinii policji niczym się negatywnie nie wyróżnia poza zagrożeniami w ruchu drogowym (szybka, nieprzepisowa jazda).
- Duża rozległość wsi (ciągnie się wzdłuż głównych dróg).
- Brak kanalizacji.
- Brak chodników oraz oświetlania przy głównych drogach.
- Szkoła nie posiada Sali gimnastycznej (ale jest już zrobiony projekt jej budowy).
- Brak jest świetlicy wiejskiej – jej funkcje częściowo spełnia remiza, która jednak nie jest w pełni i zawsze dostępna.
- Brak domu ludowego - ale trwają prace, aby powstał.

Okocim

Mocne strony (potencjały)

- Aktywni liderzy lokalni np. prezes Stowarzyszenia Miłośników Ziemi Okocimskiej, stowarzyszenie jest bardzo aktywne, realizuje wiele inicjatyw, także za pieniądze pozyskane z UE - budują np. Amfiteatr w Okocimiu.
- Potencjał turystyczny miejsca – np. Inicjatywa Nadleśnictwa Trakt ikon Mytkowicza – bezpośrednio powieszonych na drzewach – duże zainteresowanie.
- Sama szkoła jako instytucja działa aktywnie, choć infrastruktura jest w złym stanie, ale z zapleczem sportowym - boisko, Hala sportowa, klub sportowy KS Okocimski - to duży potencjał organizacyjny.
- SIM - Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa - wyznaczone działki pod budownictwo mieszkaniowe (dla tych których nie stać na kredyt) – powstanie minimum 40 mieszkań.

Słabe strony (problemy)

- Podstawowym problemem zgłaszanym podczas warsztatów jest problem z kanalizacją Zlewni B – od strony Jadownik. Zlewnia A kanalizację posiada.
- Problemami są także osuwiska, które mocno dały się we znaki w 2010 roku.
- Problemem jest także brak przedszkola i sypiąca się szkoła ufundowana przed wojną przez właściciela browaru. Jej poziom edukacyjny jest bez zastrzeżeń, tak jak i otoczenie rekreacyjno-sportowe (boiska, hala sportowa, stadion Okocimskiego).
- Mieszkańcy Okocimia bez przeszkód mogą rano dojechać do Brzeska natomiast popołudniowy czy wieczorny powrót stwarza poważne problemy.
- Do problemów można też zaliczyć stary, zrujnowany dworek, który konserwator chce odbudować, a według mieszkańców to tylko chwiejąca się fasada, której pełna rekonstrukcja mocno odbiłaby się na finansach Gminy.

Jasień

Mocne strony (potencjały)

- w sołectwie w 2022 r. mają powstać prywatne kryte korty z zapleczem.

- Część miejscowości (znajdująca się bliżej miasta) podlega silnym trendom suburbanizacyjnym, powstają tam nowe domy, jest to obszar, który nie wymaga rewitalizacji.
- Istnieje potencjał historyczny miejsca, np. można odtworzyć hangary lotnicze i oprzeć się na historii miejsca związanej z istniejącym tu za czasów I Wojny Światowej Lotnisku Polowym.

Słabe strony (problemy)

- Brakuje innych miejsc, które służyłyby zapewnieniu aktywności dla młodzieży. Brakuje np. świetlicy środowiskowej, filii biblioteki czy domu kultury, w których można spędzać ciekawie czas. Brakuje także miejsc, w których mogłaby integrować się lokalna społeczność.
- Na terenie miejscowości zauważalne są konflikty społeczności lokalnej koncentrujące się m.in. wokół budynku OSP.
- Miejscowość jest bardzo rozległa, a zatem pojawiają się problemy np. z przemieszczaniem się po gminie czy nawet po sołectwie, w szczególności osób o niskiej mobilności np. osób starszych czy młodzieży.
- Miejscem, w którym koncentruje się życie młodych ludzi jest szkoła podstawowa z boiskiem sportowym. Jednak przesiadywanie na boisku po godzinach pracy szkoły powoduje niezadowolenie okolicznych mieszkańców, którzy narzekają na hałas i niewielkie akty dewastacji.
- Brak infrastruktury sportowej - dzieci i młodzież w Jasieniu nie mają obiektu sportowego do którego mogłyby mieć ogólny i bezpłatny dostęp, a tym samym mogłyby poprawić się ich warunki do uprawiania sportu i wzmożenia aktywności fizycznej. Od lat "boiskiem szkolnym" nazywana jest niewielka część terenu, porośnięta trawą, gdzie można tylko ćwiczyć i grać w godzinach lekcyjnych, a i to wzbudza niezadowolenie sąsiadujących blisko mieszkańców.
- Brak kanalizacji w większej części miejscowości, co przyczynia się do zanieczyszczeń środowiska. Kanalizacja została wybudowana tylko na kilku ulicach, na których występuje wyraźny spadek terenu, tzw. kanalizacja grawitacyjna.
- Pomimo, iż miejscowość jest rozległa i przybywa wiele nowych domów brakuje chodników, które zapewniłyby bezpieczeństwo i polepszenie komunikacji na odcinkach dróg, a także oświetlenia. W Jasieniu znajduje się Publiczna Szkoła Podstawowa, Dom Dziecka, funkcjonują dwa przedszkola, a brak chodników i oświetlenia dróg zagraża bezpieczeństwu poruszania się dzieci i osób starszych. Tym bardziej, że często w wyniku zatorów cały ruch z drogi nr 94 przenosi się na drogi lokalne tej miejscowości.
- Wiele dróg wymaga modernizacji oraz udrożnienia odwodnienia. W okresie zwiększonych opadów deszczu niedrożne rowy przyczyniają się do zalewania dróg i posesji.

KROK 8. Wizja lokalna i wywiady z ekspertami

Jednym z elementów diagnozy społeczno – gospodarczo – przestrzennej dla gminy Skała była wizja lokalna. Nie wszystkie problemy, zwłaszcza przestrzenne, można zauważyć analizując wskaźniki. W związku z tym w dniu 17 listopada 2021 roku, przedstawiciele Urzędu Miejskiego wraz z ekspertami udali się w teren, aby ocenić stan gminy pod względem zagospodarowania przestrzennego oraz problemów przestrzenno-funkcjonalnych, których opis znalazł się poniżej:

Negatywne aspekty i problemy przestrzenne obszaru to:

Podobszar 1. Stare Miasto

Stare Miasto – ulica B. Głowackiego, Rynek

- Rosnąca liczba pustostanów na głównej ulicy w centrum miasta. Utrata funkcji handlowych i usługowych sprawia, że ta część miasta „wymiera” po godzinie 17.00.
- Brakuje miejsc do spędzania czasu wolnego, w tym usług, które będą przyciągać mieszkańców i turystów do atrakcyjnego spędzania czasu wolnego w centrum miasta.

Niezagospodarowana przestrzeń wokół rzeki Uszwicy.

- Występowanie negatywnych zjawisk społecznych w przestrzeni niezagospodarowanych bulwarów powodujące obniżone poczucie bezpieczeństwa.
- Niska jakość przestrzeni publicznej, brak miejsca do spędzania czasu wolnego i rekreacji, brak miejsc do siedzenia, przestrzeń jest zarośnięta i niebezpieczna (brak barier, stroma skarpa).
- Niewykorzystanie potencjału terenu rekreacyjnego.

Ulica B. Głowackiego i ulica Kręta.

- Niska jakość otoczenia i terenów w części centrum miasta. Śmieci na ulicach, występujące negatywne zjawiska społeczne.
- Spożywanie alkoholu w miejscach publicznych powodujące obniżone poczucie bezpieczeństwa wśród mieszkańców.

Teren po starym dworcu autobusowym (Żwirki i Wigury).

- Niedostateczna jakość przestrzeni publicznej - teren jest zdegradowany, nawierzchnia wymaga remontu.
- Przestrzeń o niezidentyfikowanych funkcjach – obecnie zatrzymują się tutaj autobusy, mimo, że dworzec został przeniesiony w inne miejsce.

Plac Kazimierza

- Niedostosowana zabudowa do pełnionych funkcji – scena ma zniszczoną podłogę i dziurawe zadaszenie. Brak zaplecza dla artystów, zbyt niska do realizacji niektórych pokazów/wydarzeń artystycznych. Brak miejsc do siedzenia/małej architektury i zieleni.

Podobszar 2. Osiedle Okocimskie

Plac Kupiecki

- Niski stan jakości i estetyki przestrzeni zewnętrznej - śmieci wokół budynków, nieuporządkowana zieleni. Niepasujący tam budynek z mieszkaniami socjalnymi na terenie, gdzie funkcjonuje strefa biznesowa.
- Zły stan techniczny i estetyczny przestrzeni może pogłębiać negatywne zachowania społeczne, w tym zachowania patologiczne wśród mieszkańców;

Osiedle Okocimskie – zespół urbanistyczno-architektoniczny okocimskiego browaru.

- Drewniana zabudowa z początku XX wieku należąca do zespołu urbanistyczno-architektonicznego okocimskiego browaru.
- Obecnie znajdują się tutaj mieszkania komunalne, koszty utrzymania i renowacji budynków są wysokie, stąd gmina wystawiła na sprzedaż część tej zabudowy.
- W budynkach należących do gminy (obecnie około 30%) znajdują się mieszkania komunalne.

Podobszar 3. Osiedle Słotwina

Niezagospodarowane tereny po Starej Winiarni.

- Zdegradowana i zaniedbana przestrzeń prywatna.
- Niska estetyka przestrzeni.
- Miejsce niebezpieczne – stare budynki, w których spotyka się młodzież
- Miejsce bezpośrednio sąsiaduje ze stawem Wolnego

Ulica Hugona Kołłątaja

- Zdegradowana nawierzchnia nieprzystosowana do potrzeb pieszych w tym osób niepełnosprawnych ;
- Ulica jest dodatkowym łącznikiem północno wschodniej części gminy z autostradą A4 (zaledwie 1,5 km do wjazdu na autostradę)

Staw Wolnego

- Źle zabezpieczony teren wokół stawu na Słotwinie – rozlatujące się ogrodzenie.
- Brak możliwości spędzania czasu wolnego w sposób bezpieczny
- Zaniedbane otoczenie, niebezpieczne obszary zarośniętego stawu zlokalizowanego w sąsiedztwie obszaru;

Podobszar 4. Bucze

Bucze – pętla autobusowa.

- Zatoczka autobusowa w centrum negatywnie wpływająca na wizerunek sołectwa;
- Wrażenie lokalizacja „na końcu świata”;
- Brak systemu parkowania - utrudniający korzystanie z centrum sołectwa, słaba komunikacja publiczna.
- Niskiej jakości otoczenie. Brak miejsc spędzania czasu wolnego przez mieszkańców (nie ma świetlicy wiejskiej)

Bucze

- Niskie dochody mieszkańców przyczyniające się do ograniczenia możliwości samodzielnej poprawy sytuacji mieszkaniowej;
- Niski stan jakości i estetyki przestrzeni zewnętrznej.
- Brak w kanalizacji.

Podobszar 5. Jasień

Jasień

- istnienie pustostanu przy ul. Kasprowicza, zagrażającego osobom trzecim;
- Zdegradowana przestrzeń zewnątrz: zaśmiecona, zaniedbana, wszędzie nieuporządkowana zieleni;

Jasień – tereny byłego lotniska

- Niezagospodarowana przestrzeń, która mogłaby stanowić lokalne centrum aktywności i rekreacji.
- Drogi bez pobocza i chodników.

Boisko sportowe w Jasieniu.

- zdegradowana przestrzeń boiska sportowego w centrum miejscowości - brak oferty aktywnego spędzania wolnego czasu dla młodzieży;
- wejście na boisko stanowiące zagrożenie dla osób korzystających z boiska oraz niedostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami czy osób ze szczególnymi potrzebami.
- niebezpieczeństwo kolizji użytkowników boiska, głównie dzieci z użytkownikami drogi;
- brak miejsc do siedzenia;
- brak oświetlenia – utrudnienie w korzystaniu z boiska w godzinach wieczornych;

Podobszar 6. Okocim

- istnienie pustostanu (byłego dworku), zagrażającego osobom trzecim;
 - brak właściwego zagospodarowania wokół budynku;
 - niewykorzystanie potencjału historycznego zabytkowego budynku.
-
- niedostateczna jakość przestrzeni publicznych – zła jakość nawierzchni dróg, placów i parkingów.
 - nawierzchnia generująca problemy dla osób starszych i z ograniczoną sprawnością na dojściu do kościoła;

Kolejnym krokiem w procesie delimitacji obszaru rewitalizacji były wywiady pogłębione z przedstawicielami Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Przeprowadzone wywiady potwierdziły występowanie problemów społecznych na wskazanych obszarach, a także w dużej mierze przyczyniły się do wskazania obszarów koncentracji problemów społecznych w przestrzeniach poszczególnych sołectw.

KROK 10. Wyznaczenie obszaru rewitalizacji

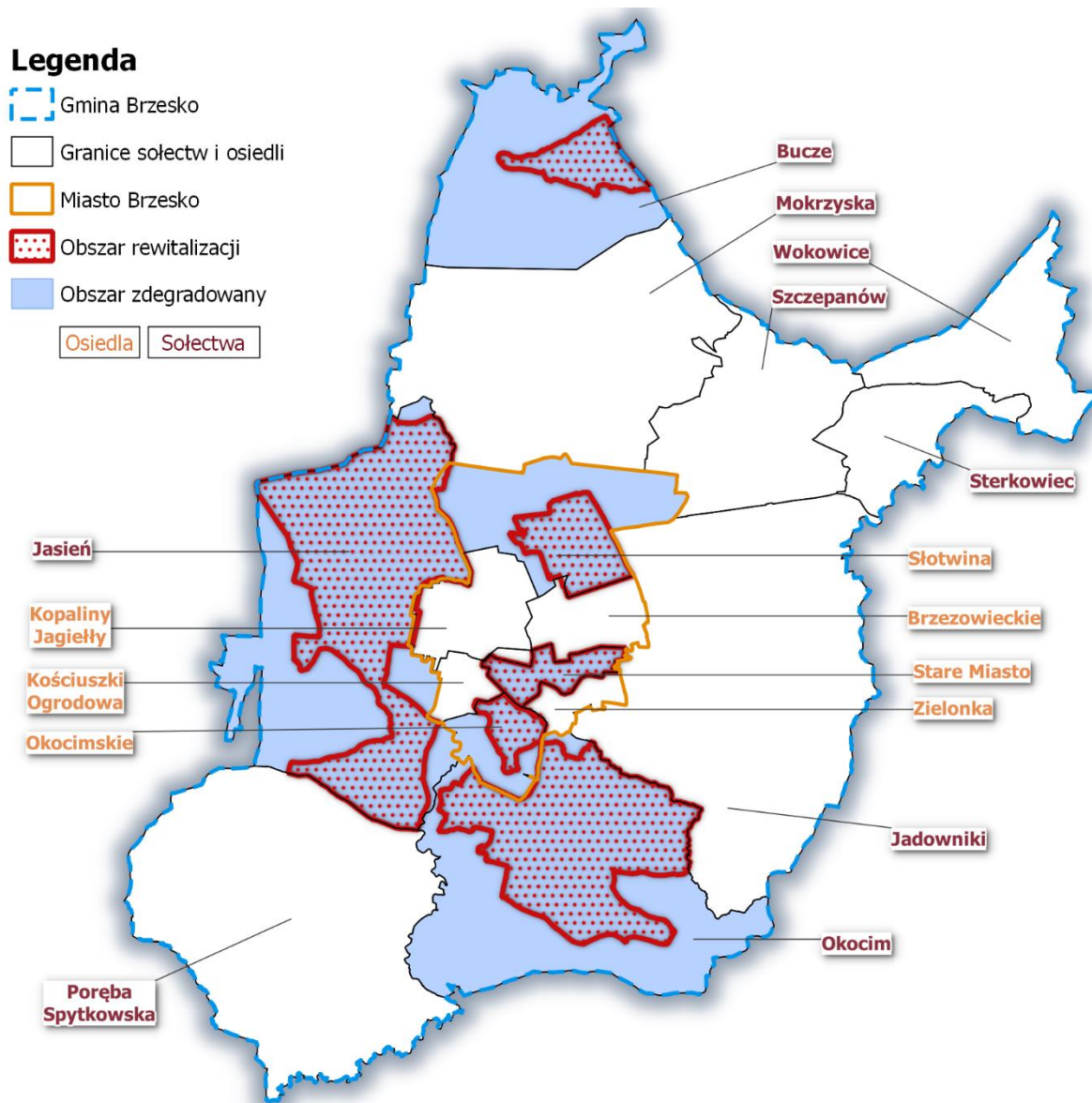
Wszystkie przeprowadzone, opisane powyżej działania przyczyniły się do wskazania obszaru rewitalizacji. Wyznaczony za pomocą danych statystycznych obszar zdegradowany okazał się przekraczać wartości wskazane w Ustawie o Rewitalizacji tj. był większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkiwało go więcej niż 30% mieszkańców. W związku z powyższym konieczne było zawężenie obszaru zdegradowanego. W tym celu posłużono się przede wszystkim wynikami spotkania warsztatowego, wywiadów indywidualnych oraz wizją lokalną. Podobszary rewitalizacji zostały wyznaczone w każdym z podobszarów zdegradowanych. Wskazano tutaj jednak te tereny jednostek zdegradowanych, które w opinii ekspertów charakteryzują się zwiększoną koncentracją problemów społecznych, a także obszary, które posiadają potencjał do realizacji działań służących przeciwdziałaniu występującym problemom. W ten sposób uzyskano 6 podobszarów rewitalizacji.

TABELA 10. OBSZAR REWITALIZACJI – POWIERZCHNIA I LICZBA LUDNOŚCI.

Lp.	Nazwa jednostki	Liczba ludności i udział w ogóle ludności gminy (koniec 2020 r.) [%]		Powierzchnia [km ²] i udział w ogóle powierzchni gminy [%]	
		Ludność	Udział	Powierzchnia	Udział
1	Podobszar Osiedle Okocimskie	1168	3%	0,57	1%
2	Podobszar Osiedle Słotwina	1481	4%	1,51	4%
3	Podobszar Osiedle Stare Miasto	1981	6%	0,91	1%
4	Podobszar Bucze	279	1%	1,1	1%
5	Podobszar Jasień	2673	8%	8,7	8%
6	Podobszar Okocim	1690	5%	6,26	6%
	OBSZAR REWITALIZACJI	9272	26%	19,05	19%
GMINA BRZESKO			35 529		102,66

Źródło: opracowanie własne

RYSUNEK 38. MAPA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI W GMINIE BRZESKO.

Źródło: opracowanie własne